

Akú protispoločenskú činnosť možno nahlásiť?

Oznámenie obsahuje informácie o možnej protispoločenskej činnosti, ku ktorej došlo alebo má dôjsť u osoby, pre ktorú oznamovateľ, hoci sprostredkované, vykonával alebo vykonáva prácu alebo inú obdobnú činnosť, alebo u osoby, s ktorou oznamovateľ bol alebo je v kontakte v súvislosti s výkonom práce alebo inej obdobnej činnosti, a ktorá

1. má znaky trestného činu,
2. má znaky správneho deliktu, za ktorý zákon ustanovuje hornú hranicu sadzby pokuty s hornou hranicou najmenej 30 000 eur,
3. porušuje zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, alebo
4. porušuje iný právny predpis alebo predpis Európskej únie v oblasti
 - finančných služieb, povinného auditu a iných overovacích služieb, finančných produktov a finančných trhov,
 - daní z príjmov právnických osôb,
 - predchádzania legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu,
 - ochrany spotrebiteľa,
 - súladu s požiadavkami na výroby vrátane ich bezpečnosti,
 - bezpečnosti dopravy, prepravy a prevádzky na pozemných komunikáciách,
 - ochrany životného prostredia,
 - bezpečnosti potravín a krmív a ochrany zvierat a ich zdravia,
 - radiačnej ochrany a jadrovej bezpečnosti,
 - hospodárskej súťaže, verejných dražieb a verejného obstarávania,
 - ochrany vnútorného poriadku a bezpečnosti, života a zdravia,
 - ochrany osobných údajov, súkromia a bezpečnosti sietí elektronických komunikácií a informačných systémov,
 - ochrany finančných záujmov Európskej únie, alebo
 - fungovania vnútorného trhu vrátane ochrany hospodárskej súťaže a štátnej pomoci podľa práva Európskej únie.

Ochrana oznamovateľa

1. Ochrana patrí oznamovateľovi, ktorý oznámenie
 - a. podal prostredníctvom vnútorného oznamovacieho systému,
 - b. podal Úradu na ochranu oznamovateľov, alebo
 - c. zverejnil, ak
 1. podal oznámenie prostredníctvom vnútorného oznamovacieho systému a Úradu na ochranu oznamovateľov alebo iba Úradu na ochranu oznamovateľov a v lehotách ustanovených týmto zákonom nebolo prijaté vhodné opatrenie, najmä zodpovedná osoba neposúdila dôvodnosť oznámenia,

povinný subjekt neprijal na predchádzanie alebo nápravu protispoločenského stavu iné vhodné opatrenie, alebo štátny zamestnanec neposúdil oznámenie,
 2. má oprávnený dôvod sa domnievať, že protispoločenská činnosť uvedená v oznámení môže viesť k bezprostrednému alebo zjavnému ohrozeniu vnútorného poriadku alebo bezpečnosti, života alebo zdravia, životného prostredia alebo iného verejného záujmu alebo k vzniku nenapraviteľnej ujmy, alebo

3. má oprávnený dôvod sa domnievať, že v prípade podania oznámenia Úradu na ochranu oznamovateľov existuje vzhľadom na okolnosti prípadu zvýšené riziko, že budú on alebo iná osoba vystavení odvetným opatreniam.

2. Ochrana pred odvetným opatrením patrí aj osobe, ktorá oznámenie podala orgánu verejnej moci príslušnému podľa iného právneho predpisu alebo priamo použiteľného predpisu Európskej únie.

3. Ochrana pred odvetným opatrením nepatrí osobe, ktorá urobila oznámenie bez toho, aby mala oprávnené dôvody sa domnievať, že sa zakladá na pravdivých informáciách (ďalej len „vedome nepravdivé oznámenie“).

Prešetrenie oznámenia

1. Prostredníctvom vnútorného oznamovacieho systému možno oznámenie podať ústne alebo písomne. Ak o to oznamovateľ požiada, zodpovedná osoba je povinná oznámenie prijať osobne v primeranej lehote, najneskôr však do 14 dní odo dňa, keď o to oznamovateľ požiadal.

2. O prijatí oznámenia podľa odseku 1 je zodpovedná osoba povinná do 7 dní odo dňa jeho prijatia písomne vyrozumieť oznamovateľa, okrem prípadov, keď

a. oznamovateľ výslovne požiadal zodpovednú osobu, aby ho o prijatí oznámenia nevyrozumievala, alebo

b. je zrejmé, že vyrozumiením o prijatí oznámenia by došlo k prezradeniu totožnosti oznamovateľa inej osobe.

3. Zodpovedná osoba je povinná posúdiť dôvodnosť oznámenia a písomne vyrozumieť oznamovateľa o výsledkoch posúdenia do 90 dní odo dňa potvrdenia prijatia oznámenia. V skutkovo alebo právne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť až o 30 dní. O predĺžení lehoty a dôvodoch jej predĺženia je zodpovedná osoba povinná oznamovateľa písomne vyrozumieť pred jej uplynutím. Odsek 2 sa použije obdobne.

4. Ak zodpovedná osoba pri posudzovaní dôvodnosti oznámenia zistí, že nejde o oznámenie podľa zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti, bez zbytočného odkladu o tom písomne vyrozumie oznamovateľa.

5. Ak je oznámenie vyhodnotené ako dôvodné, zodpovedná osoba povinnému subjektu navrhne opatrenia na predchádzanie alebo nápravu protispoločenského stavu. Ak je oznámenie podané u zodpovednej osoby povinného subjektu, pre ktorý oznamovateľ nevykonáva prácu alebo inú obdobnú činnosť, navrhuje zodpovedná osoba nápravné opatrenia osobe, pre ktorú oznamovateľ vykonáva prácu alebo inú obdobnú činnosť, ak to nevyučuje povaha veci. Ak povinný subjekt neprijme opatrenia navrhnuté zodpovednou osobou, prijme na predchádzanie alebo nápravu protispoločenského stavu iné vhodné opatrenie; to neplatí, ak ide o opatrenia navrhnuté inej osobe ako povinnému subjektu, ktorý túto zodpovednú osobu určil. O prijatom opatrení povinný subjekt neodkladne vyrozumie zodpovednú osobu, ktorá o ňom bez zbytočného odkladu písomne vyrozumie oznamovateľa. Odsek 2 sa použije obdobne.

6. Ak oznámenie nie je vyhodnotené ako dôvodné, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu písomne vyrozumie oznamovateľa o tom, že na základe skutočností uvedených v oznámení a z okolností, ktoré sú jej známe, nezistila podozrenie zo spáchania protispoločenskej činnosti, alebo zistila, že oznámenie sa zakladá na nepravdivých informáciách, a poučí oznamovateľa o práve podať oznámenie u orgánu verejnej moci.